

Vít JANEČEK, *Kolektivizace obce Dobřejovice na Hlubocku (Průběh kolektivizace a osud jedné rodiny)*, Bakalářská práce Historického ústavu FF JU, České Budějovice 2012, 106 s., včetně 6 černobílých příloh.

Posudek vedoucího bakalářské práce

Student Vít Janeček se ve své bakalářské práci nazvané *Kolektivizace obce Dobřejovice na Hlubocku (Průběh kolektivizace a osud jedné rodiny)* zabývá problematikou procesu kolektivizace, zejména jeho počátků v okolí Hluboké nad Vltavou. Svou pozornost oprávněně věnuje obci Dobřejovice, kterou přibližuje jednak v obecné rovině, jednak zcela konkrétně na osudu jedné přísně postižené rodiny. Autor svou práci rozdělil na čtyři základní části. První je: *Úvod a metodologie* (s. 7-10), kde se pečlivě věnuje použité a prostudované literatuře i pramenům a také důvodům pro sepsání této zajímavé práce. Druhá: *Teoretická část* (s. 11-39), kde podává výstižný obecný analyticko-syntetický přehled o vývoji zemědělství v první polovině 20. století a o kolektivizaci po roce 1948 v Československé republice. Třetí: *Výzkumná část* (s. 40-82) nám přibližuje jednak základní informace o obci Dobřejovice a jednak některé jevy spojené s průběhem počátků kolektivizace v malé jihočeské vesnici (1948-1953), a to i včetně tvrdých dopadů na tzv. kulaky, jako byl Josef Měšťan a jeho rodina (vše dle sovětských vzorů). Čtvrtá: *Závěr* (s. 83-91) úspěšně rekapituluje dosažené výsledky celého bádání. Autor se za pomoci patřičně prostudované odborné literatury a také dochovaného bohatého archivního materiálu ve Státním okresním archivu v Českých Budějovicích (archivní spisy k soudnímu procesu, k odvolání, k žádostem o milost a zmírnění trestu) dopracoval k celkem objektivnímu popisu tohoto období, a přitom vše s nezbytným respektováním doložených historických faktů.

Autor se v *Úvodu* své bakalářské práce pečlivě zaměřil na počátky kolektivizace, o kterých správně uvedl: „*Přinesly totiž nejen jiné přístupy k hospodaření a změny technologie zemědělské práce, ale i nevhodné a necitlivé zásahy do poválečného života na vesnici, především do dosavadního způsobu myšlení a chápání světa i do tradičního způsobu hospodaření. Rolník, vlastník půdy, byl s ní natolik spjatý, že si nedovedl představit, že by se měl této půdy, dědictví po předcích, zbavit, dát ji do společného užívání, vytvořit z ní velké celky a pracovat pro kolektiv. Rovněž tak bylo pro větší vlastníky zemědělské půdy a lesů těžko přijatelné zbavit se i lesů, které po léta pracně ošetřovali. Vůbec nejhůře byla přijímána ztráta koní, kteří bývali chloubou každého hospodáře. Na jejich místo nastupovaly stroje.*“ (s. 7).

Důležité je, že autor také, aby dodržel a příliš nepřekročil stránkový rozsah práce, vypustil veškerou ikonografickou a mapovou část, stejně tak omezil i oblast archivních příloh a možné komparace u jiných podobně postižených rodin. V předložené práci se nevyskytují žádné pravopisné chyby a jen výjimečně neopravený překlep (SOka). Jedinou viditelnou vadou na kráse je to, že na titulní straně chybí podnadpis. Nedílnou součástí práce je i patřičně odpovídající Seznam pramenů a literatury (s. 92-96) prostudované literatury a pramenů, včetně adekvátního využití internetu, Seznam zkratek (s. 97) a Seznam příloh (s. 98) pro obrazové přílohy. Závěrem je možno konstatovat, že předložená bakalářská práce je výsledkem autora velkého osobního zaujetí tématem, je svým způsobem zajímavou a potřebnou sondou do složité a komplikované problematiky kolektivizace v okolí Hluboké nad Vltavou a koncentrovaná na obec Dobřejovice a na osudy Josefa Měšťana a jeho rodiny, je přínosná i pro hospodářské a sociální dějiny jihočeského venkova a má potřebné předpoklady pro úspěšné obhájení.

Můj dotaz na autora je následující: „*Co všechno zajímavého jste zažil při Vašich řízených rozhovorech s dobovým svědkem, synem Josefa Měšťana, bohužel již zemřelým Josefem Měšťanem, co Vám v jeho vyprávění připadalo jako nejvíce přínosné a podnětné?*“; „*Jaká je Vaše další představa o možném pokračování Vaší práce pojednávající o postupu kolektivizace v letech 1954-1968 ve zkoumaném mikroregionu?*“

Předloženou bakalářskou práci proto rád doporučuji k obhajobě a hodnotím ji známkou **v ý b o r n ě**.

V Českých Budějovicích dne 18. června 2012

PhDr. et PaedDr. Jiří DVOŘÁK, Ph.D.